

Obsah

Předmluva	3
1. Úvod	
1.1 Deklinační systém češtiny	7
1.2 Použité termíny	7
1.3 Výzkum variantních a dubletních tvarů apelativních feminin	10
1.4 Použité zkratky	12
2. Literatura a internetové zdroje	
2.1 Lingvistické studium deklinace feminin	13
2.2 Publikace a odborné články z korpusové lingvistiky	15
2.3 Internetové zdroje	16
3. Korpusová lingvistika a Český národní korpus	
3.1 Korpusová lingvistika	17
3.2 Jazykový korpus a jeho typy	18
3.3 Český národní korpus	18
3.3.1 Korpus SYN2000	19
3.3.2 Možnosti a meze korpusu SYN2000 při zkoumání tvarů feminin	20
4. Přejchod apelativních feminin mezi vzory <i>kost</i> a <i>píseň</i>	
4.1 Historický vývoj	24
4.2 Současná situace v nářečí	25
4.3 Řešení problematiky v mluvnících češtiny	26
4.3.1 Gebauerova Mluvnice česká	26
4.3.2 Mluvnice česká v Ertlově přepracování	29
4.3.3 Trávníčkova Mluvnice spisovné češtiny	30
4.3.4 Česká mluvnice Havránka–Jedličky	31
4.3.5 Šmilauerova Nauka o českém jazyku	33
4.3.6 Mluvnice češtiny	34
4.3.7 Příruční mluvnice češtiny	35
4.4 Situace v korpusu SYN2000	36
4.4.1 Soubor feminin s deklinací vzoru <i>kost</i>	36
4.4.2 Centrální a periferní část deklinace vzoru <i>kost</i>	37
4.4.3 Frekvence variantních a dubletních koncovek	38
4.4.3.1 Genitiv singuláru, nominativ a akuzativ plurálu	38
4.4.3.2 Dativ, lokál a instrumentál plurálu	40
4.4.3.3 Shrnutí	42
4.4.4 Distribuce koncovek <i>-i/-e</i> v Gsg.	42
4.4.5 Distribuce koncovek <i>-i/-e</i> v Npl.	53
4.4.6 Distribuce koncovek <i>-i/-e</i> v Apl.	60
4.4.7 Distribuce koncovek <i>-em/-ím</i> v Dpl.	67

4.4.8 Distribuce koncovek <i>-ech/-ich</i> v Lpl.	74
4.4.9 Distribuce koncovek <i>-mí/-emí</i> v lpl.	81
4.4.10 Závěrečné shrnutí	88
5. Přechod feminina práce mezi vzory <i>růže</i> a <i>kost</i>	
5.1 Historický vývoj	90
5.2 Hodnocení v mluvnicích češtiny	90
5.3 Stav v materiálu korpusu SYN2000	91
5.3.1 Distribuce koncovek <i>-em/-ím</i> v Dpl. a <i>-ech/-ich</i> v Lpl.	91
5.3.2 Shrnutí	95
6. Přechod apelativních feminin mezi vzory <i>žena</i> a <i>růže</i>	
6.1 Historický vývoj	96
6.2 Hodnocení v současných mluvnicích češtiny	97
6.3 Stav v materiálu korpusu SYN2000	98
6.3.1 Distribuce koncovek <i>-í/-e</i> v Dsg. a Lsg. typu <i>skica</i>	98
6.3.2 Distribuce koncovek <i>-í/-e</i> v Gsg., Dsg. a Lsg. typu <i>sója</i>	99
6.3.3 Tvary feminin <i>berla</i> a <i>studna/studně</i>	101
6.3.4 Shrnutí	102
7. Tvary Gpl. apelativních feminin na <i>-ice</i> a <i>-yně</i>	
7.1 Historický vývoj	103
7.2 Hodnocení v současných mluvnicích češtiny	103
7.3 Stav v materiálu korpusu SYN2000	104
7.3.1 Distribuce koncovek <i>-Ů/-í</i> v Gpl. feminin na <i>-ice</i>	104
7.3.2 Shrnutí	105
7.3.3 Distribuce koncovek <i>-Ů/-í</i> v Gpl. feminin na <i>-yně</i>	107
7.3.4 Shrnutí	109
Závěr	114
Summary	124
Použitá literatura	126
Příloha č. 1: Retrogradní seznam apelativních feminin s deklinací vz. <i>kost</i> (komentář)	133
Příloha č. 2: Srovnání užití koncovek Gsg. feminin vz. <i>kost</i> v korpusu SYN2000 a v mluvnicích	140
Příloha č. 3: Srovnání užití koncovek Npl. feminin vz. <i>kost</i> v korpusu SYN2000 a v mluvnicích	146
Příloha č. 4: Srovnání užití koncovek Apl. feminin vz. <i>kost</i> v korpusu SYN2000 a v mluvnicích	152
Příloha č. 5: Srovnání užití koncovek Dpl. feminin vz. <i>kost</i> v korpusu SYN2000 a v mluvnicích	158
Příloha č. 6: Srovnání užití koncovek Lpl. feminin vz. <i>kost</i> v korpusu SYN2000 a v mluvnicích	164
Příloha č. 7: Srovnání užití koncovek lpl. feminin vz. <i>kost</i> v korpusu SYN2000 a v mluvnicích	170